

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор
на пів року . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . 1-70 кор

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Подлинне число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш молодости, вирн не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових ісаїв М. Шашкевича.

Виходять у Львові що дня крім неділя і руских свят о 5½ год. пополудня.

Редкція, адміністрація і експедиція «Руслана» від Я. І. п. Домбровського (Ходуцького). Експедиційний міс. на Аренній Соколовської в ісаї Ганемана.

Русланець виводить од лише на-поле одне застереження. — Редкція не несе відповідальності за зміст відповідей. — Оголошеня значайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 31 с. від стрічки.

Ворохобія в Росії і міжнародне становище російського царства.

(+) Від часів кривавих подій парискої комуні не був широкий світ так затривожений, як після Йордану, коли то в Петербурзі з приказу військової влади постріляно безоружних і безборонних робітників та інших людей на улицах і площах царської столиці. А треба знати, що вже давно наперед були заповіджені демонстрації безробітних робітників. При співі церковних пісень та із знаменем хреста хотіли робітники зблизити ся до царя, щоби самодержавцеві Росії передати торжественно домагаія пригноблених робітників. Поліція знала про те все, одначе нічого не зробила із свого боку, щоби сему запобігти. Але зате тишком спроваджено до Петербурга цілий 18-ий корпус війська із сусідних губерній на підмогу стоячого в Петербурзі гвардійського корпусу і так 60.000 жовнір ожидало з оружжем в руках безборонних пошаків робітничих. Можна думати, що царські дорадники, котрі хотіли в свої руки захопити владу над російським самодержавцем, змагали дійсно до того, щоби витворити непромостиму пропасть між царем Миколою а народом, котрий звертав ся з довіром до него. Бож поки оглянено ся, грянули вистріли в натовплені маси робітничі, котрі навіть не причували ніякого лиха, а сніг на улицах і лід на Неві закрасив ся кровю нещасливих.

В тих подіях, котрі весь цивілізований світ приняв з великим обуренем, можна бачити певну схожість із сею різнею з 2. грудня 1851 р., яку виправив тодішний принц-президент Франції і его брат-зведе-

нюк Морні з підмогою злохочених шампаном жовнірів під проводом генералів Сен-Арнолд і Канробер на париских бульварах. Тоді французкою республікою, пригнобленою на цїсарство, потрясли тяжкі боротьби, тоді також в широких нерствах народних проявляв ся далекоюсьлий рух сироти плянів верховладників, щоби конституційну республіку перемінити на особисту консулярну управу. Тоді то повело ся в Парижі голоси демократії тероризмом гармат і оружіної насили приневолити до мовчання. Здає ся тепер, мовби подібні події в Петербурзі на разі осягнули такий самий успіх.

Се, що осягнув у Франції Морні, перевело також сторонництво вел. князя в Петербурзі. В тій хвилі під велібною кермою ославленого поліцмайстра Москви, генерала Трепова, заведено війскову диктатуру, щоби зворушену інтелігенцію знов забити в дуби самовлади. І так стало ся, що немилосерне поступоване проти безробітних, що йшли з петицією до царя, перемінило ся в неумолиме драконське переслідоване проти провідників інтелігенції і політичного вольнодумства. Одначе змагане до поправки економічного положеня, яким одушевили ся постріляні робітники, не обмежило ся до самої столиці. В усіх головних осередках просторого царства, в котрих робітниче населене веде важку боротьбу о кусник щоденного хліба, вибухли робітничі розрухи, котрі російській війська згнобили з більшим успіхом, як наступаючих на них Япашців в Манджурії. Над усіма тими місцевими розрухами зуміло так важко загрожене самодержавне поглядно без великих трудностей віднести побіду і притлумити. Лише положене у Варшаві, де економічні змаганя робітників злучили ся з національними мріями поль-

скими в одну струю, проявило ся вельми грізно і небезпечно. Але й там війскові представники царату не дали ся заскочити несподіваним подіям. Від тижнів нагромаджено около столиці колишнього королівства польского величезну силу війська, так що західні границі царства були майже зовсім без війська. Таким способом виступлено проти почину польского національного руху, а славні трилінійні карабіни мали сповнити свою роботу.

Можливо, що сею незвичайною дорогою поведе ся удержати царат в давній, непохитній силі. Але на як довго, се вже лише питане. Російські верховладники не глядять дальше поза хвилево осягнені успіхи. Вправді і під військовою диктатурою Трепова приняв цар відпоручників робітників, котрим приобіцяно переведенне реформ, розійшла ся навіть вість, вправді опісля заперечена, що має бути надана конституція, однак про виконане сих обіцянок, зроблених в тім клопотливім положеню, котре ще збільшило ся тривожними вістями про страшні пораженя на далекім Сході, ніхто поважно не думає. Міжнародне становище Росії наслідком тих кривавих подій і заяв проти такого варварского поступованя російської влади по всіх державах Европи, вельми потеріло, а особливо відбили ся ті події голосним гомоном в столиці союзної доси з Росією Франції.

Події в Конґресівці.

Стан в Варшаві.

Приватні вісти з Варшави так дуже розходять ся з урядовими оголошенями, що нема жадної критерії для оціненя правдивих розмірів стану революційного руху в Варшаві. Тому огра-

Тарас Шевченко.

(Вступне слово на вечеринях в честь Тараса Шевченка, устроєних заходом молодіжи стрийської гімназії, виголошене проф. Юліяном Костецким).

(Конець).

Не лишень буденне житє семейне українських крепаків виводить перед нашими очима Тарас Шевченко. Він застановляє також над історичним житєм, над нашою минавшиною і над суспільним житєм руско-українського народа. Хоть в своїх часах не мав він ще достаточного матеріялу, бо єму відома була лишень знана в его часах «Історія Руси» Василя Политки, ложно приписувана Юрїєви Конїєському, історія Бантуш-Камєньского, Маркевича, неповна літопись Рубана, історичний роман Куліша «Чорна Рада», то всеж зумів він — узглядняючи народну традицію, ті многі, високі історичні могили, розсипані по цїлій Україні — вивести з них нашу минавшину славного коляса Запорожа, і змалювати воєнну славу тих колишніх наших рицарів в поемах, як пр. Іван Підкова, Гамалія, Тарасова ніч, Невольник, Чернець і інші. Хоть нашому поетови браковало, як новиспе я сказав, ви-старчаючих писаних жерел, мимо того зумів з узглядненем устних переказів народних заступити ті браки геніяльною інтуїцією та відгадати і зобразити духа того Запорожа так вірно, ма-

люючи приміром часи «Руйні» в поемі, що зачинає ся словами: «Заступила чорна хмара», — як лишень міг би був се зробити який поет на основі спеціальніших жерел та історичних монографій. Тому справедливо виражають ся Куліш в «III листі з хутора» і Володимир Барвіньский в одній із своїх привагідних бесід, «що Шевченко не на основі архівних дослідів, а своїм віщим духом збagnув нашу бувальщину, затемнювану тенденційним прикрашуванем чернечих і козацких літописців; не з пергаментів і літописий, але з руїн і з могил степових вислідив він духа історичного розвитку руско-українського народа і розкрив перед світом правдиву історію, а тим дав товчок до нової історіографії, що критичними розлідами що раз то нових матеріялів історичних бажає проявити вікову темряву нашого історичного житя.»

Поет тужить за часами «Гетьманщини», коли то народови українському жилось краще і свободнійше і дав вираз тим своїм почуваням в поемі «До Основяненка» і «Тарасова ніч».

То романтичне прикрашуванне нашої минавшини давсь у нашого кобзаря спостережє ще і в описах цїзнїйних часів, часів Гайдамаччини з р. 1786. Поет виводить перед нашими очима страшні картини, коли то люди упивались кровню, а уміє лагодити їх такими епізодами як «Татар» або елеґійними рефлексіями і в той спосіб зводить контрасти світла і тіни в одну

гармонійну цілість. Але поет, малюючи то «лихо гірше пекла» не спочуває тим жорстоким вибухам мести, лиш жалкує, «що тогож батька діти не вмїли, не хотіли жити та братать ся» і доходить до того заключеня, що і після тих подій страшних «нема правди, не виросла, кривда повиває». А пише наш поет про сі події, найсумнійші в нашій історії тому, аби «сини і внуки бачили, що їх батьки помилялись, аби братались знов зі своїми ворогами, — аби житом, пшен»цею як золотом покрита, нерозмежованою осталась на віки од моря до моря славянська земля».

Як чоловік, що любив правду і голосив за саду, «що ми лишень правді повинні поклонятись на землі, бо всео проче то брехня», коли познакомив ся наш поет основнійше з нашою історією, розчарував ся «Гетьманщиною», позаяк старшина козацка ізза егоїстичних цілей, з причини власних привилеїв і користей занастала український нарід, опустила его і зізволила на его закріпоченє т. є. на заведене панщини царицею Катериною р. 1782. З тої то причини дорікає Богданови Хмельницькому в поемі «Розрита могила», що занаставив долю і волю України. Тому то і в «Дружнім посланню живим і мертвим», отвіраючи очи своїм землякам, аби не перецінювали свої історії, аби не догляджували в них більших героїв чим римські Брути і Коклєси, каже, що старшина ко-

ничимо ся на зіставленю головних черт обох жерел. Оголошене варшавського поліцмайстра висказує: Завдяки енергічним, поліційним зарядженням, устали заворушення і супокій повернув цілком. Не належить вірити злосливим поголоскам, ширеним на те, щоби лякати мешканців. Не належить також вдоволяти жаданам злочинних індивідів, які ходячи по приватних мешканях і промислових заведенях, ставляють жаданя іменем якихсь неіснуючих тайних організацій. Належить через поворот до постійних занять прийти з помочю приверненню нормальних відносин. Не підлягає сумнівови, що ласкаві слова, висказані царем до депутації робітників, вплинуть успокоючо на робітників, що они повернуть до праці і будуть впливати успокоючо та не наражати більше своїх родин на нужду, яка є наслідком страйку. Строго перестерігався заряджень генерал-губернатора і поліцмайстра, без сумніву приверне супокій. Дальше доносить петербурска телеграфічна агенція, що поліційно стверджено, що підчас розрухів убито 57 осіб, межи тим 6 жінок і 2 дітей. Вчора в місті панував супокій. — Але вже в суперечности з тим стоїть донесення тої самої агенції, що підчас вчорашного похорону студента Держбіцького прийшло до демонстрацій, а поліція перевела багато арештовань; дальше, що варшавські суди і дисконтний банк застановили протести векслів, а телеграфічний уряд не функціонує. — Та супротив того приватні донесення подають число убитих на 400—600 людей а навіть більше, а число ранених поверх тисяч. «В сій хвилі — пише дописувач Сзас у — на Повонзковскім цвинтарі лежить коло 400 непогреблених трупів, а по півницях циркулів (!), просекторіях, шпиталях лежить їх також сила; дві тисячі робітників арештовано і всаджено в однім з фортів за містом. Кореспонденти краківських дневників твердять заєдно, що поліція сама аранжує розбійничі напади та описують сцени з наведеним осіб і місця, що самі салдати рабують в білий день прохожих на улицах міллонського міста, забираючи годинники, мошонки і частуючи обрабованих в додатку ще... кулею з револьвера або карабіна. Прямо не хоче ся вірити, щоби такі сцени були можливі в культурнім, європейскім місті і європейській державі.

Рух змагає ся.

Зі Сідлець доносять, що 31. м. м. вибухнув там загальний страйк при загальнім революційнім одушевленню, при чім убито одного вояка і зранено жандарма і стійкового. Склен з оружжєм зрабовано. Чи були які жертви між робітниками, кореспондент не подає. В Калішу і Ченстохові станули всі фабрики з виїмкою газівні, в Калішу, яку окружило військо. Однак на улицах темно, бо лампи побиті. З Пйотркович доносять, що там студенти і студентки обох гімназій вручили директорам меморіал, зрадагований

по польски і заявляючий абстиненцію, доки не буде заведена польска викладава і адміністраційна мова, знесене огранічення прийнята жидів до шкіл, знесене поліційної системи і унормоване шкільних оплат. Коли директори збороняли ся прийняти меморіал, студенти примусили свого директора взяти, а студентки прибили меморіал на стіну. Вкінці студенти вибили вкна в обох наукових заведенях. Те саме збуло ся і в Кельцах. Зачувати, що так само поступлять собі ученики Поляки у всіх гімназіях Королівства. — В Сосновци як і домбровскім Заглембю станули всі фабрики, рафінерії цукру і копальні угля. З сеї причини ціна угля в Варшаві підскочила незвичайно в гору. — В Лодзі страйкуючі змушували робітників інших фабрик до застановлення роботи і при тім прийшло до стрічи з військом, яке сальвоно положило 6 робітників трупом, а 48 ранило. Фабриканти поводять ся дуже лагідно з робітниками і виплатили їм цілий заробок під неділю 1. лютого, мимо страйку.

З краевого Союзу кредитового у Львові.

Інформації до заснованя зареєстрованих стоваришень заробкових, господарських з обмеженою порукою.

1) Дотеперішні наш змаганя організаційні звертали ми головню на засновуванє по містах і місточках повітових стоваришень кредитових та сільських спілок ощадности і позичок. Поважне число основаних та розвиваючих ся сьогодні стоваришень кредитових вказує нам, що вступилисьмо на дорогу реальної, економічної праці, тож на сій дорозі будемо поступати і дальше.

2) Аби робота наша не була односторонна, приступаємо тепер до організації кооперативних спілок господарських, опертих на капіталі зложеним учасниками як і на їх дійснім свідданю та взаємній помочи.

3) Щоби познакомити ширший загал з сего рода спілками, видало товариство «Просьвіта» за жовтень с. р. книжочку під заголовком «Про нові спілки господарські», яку написав др. Кость Левицький та по поясненю цілі і значіня таких спілок помістив статут нової спілки господарської, що носить фірму «Руский Народний Дім», зареєстроване стоваришенє господарске з обмеженою порукою.

4) Спілки, на статуті сїм основані, обмежують свою діяльність лиш на одну або на кілька сусідних громад (але також можуть обіймати і цілий повіт) та можуть купувати і продавати ґрунти, наймати ґрунти для своїх членів, удержувати маґазини знарядів господарських, штучних навозів, збіжжа, добірного насіння і всяких землеплодів для своїх членів; займати ся перетворюванем та продажию сих продуктів; удержувати вірцеві господарства; вести торговлю всяких товарів членам потрібних; приймати

вкладки на ощадність і уділяти позички; ширити між своїми членами фахові відомости про всякі области господарства при помочи зборів, викладів, люстрацій, практичних курсів і вистав, вести касу щадничо-позичкову і всякі підприємства рільничі, торговельні та промислові.

5) Спілка може вести одно або більше вказаних підприємств. Є се річ важна тим, що спілка, що веде одно підприємство пр. торговлю або касу позичкову, може кожної хвилі приступити до інтересу нового без оснорованя нової спілки, без коштів з оснорованем нової спілки сполучених та без непотрібної страти часу. — Ся спророга веденя ріжного рода підприємств дає також запоруку, що ся одна спілка в своїм окрузі зможе згуртувати коло себе свідомі одиниці та значне число членів, бо спілка з так широким обємом діланя зможе ріжнородним бажаням та потребам своїх членів вдоволяти. Оден приступить тому, що позички потребує, другий тому, що хоче користати з нарцеляції, третій орустити, бо хоче мати участь в крамниці спілки, инший хоче побирати насінє, що спілка сировадила і т. д. а всім тим бажаням одна і та сама спілка годна буде вдоволяти.

6) Чим більше членів приступить до спілки, тим більший збере ся капітал на уділах а коли крім того члени дають поруку до дворазової висоти своїх уділів, (а можуть по волі установити собі і висшу 3, 4, 5 і 10 разову поруку), тож при правильнім веденю спілки, не трудно єї буде одержати кредит в других сильніших інституціях наших.

7) Цілюю стоваришеня єсть зібрати мешканців одной або кількох сусідних громад в одну спілку господарску з широким кругом діланя, спонукати їх до спільного діланя і стремленя до одной цілі: до піднесеня їх добробуту, хоронити їх від визиску зі сторони посередників торговельних, дати членам можливість обертати часть зиску на позиточні цілі та виключити з свого круга діланя всякі інтереси на користь осіб, що не є членами спілки.

8) Спілка, обмежуючи діяльність свою виключно на своїх членів, стає в ряді упривілеваних і буде ся покористувати пільгами податковими.

Спілка, обмежена виключно на членів не тратить свого привілею до пільг податкових, коли приймає вкладки щадничі від не-членів, коли користає з кредиту в других інституціях що не є членами, коли не-члени уділяють поруку за позички уділені членам та коли спілка складає свої капітали в інституціях, що не є членами, дальше спілка користає з пільг податкових і тоді коли продає лиш своїм членам товари (пр. зерно на засів, навіз, худобу, машини і знаряди господарські та пр.) закуплені від не-членів; а так само коли спілка продає свої продукти або продукти своїх членів не-членам взагалі сказавши, спілка користає з пільг, коли

зацка, проливаючи з нашими батьками свою кров за Москву та за Варшаву, полишила нам вправді свою славу, але з нею і свої кайдани. Сли ми хвалимось, що козацтво завалило Польщу, то поет каже не забувати нам, що Польща впала вправді, але і нас роздавила. Проте Шевченко в глибокім зворушеню називає старшину козацку «ґрязию Москви» і «варшавским смітєм».

Розчарований поведенем козацкої старшини поет наш, коли увійшов в кружок «Кирило-Методієвского братства», ставить в своїх тогочасних поетах супротив аристократичних принципів козацкої старшини ідею знесеня кріпацтва, ідею волі для всіх Славян. В творах Шевченка з того часу обявляєсь єго політичний напрям з закраскою українського славнофільства, що осноровують не на панованю одного племені над другим, як понимали славянство російські панслависти, но на рівноправности і на внутрішній свободі. Спочуває наш поет в тім часі відродженю Чехів і бажає в «посьвяті Шафарикови», «щоби усі Славяни стали добрими братами і синами сонця правди».

Під впливом тих гуманних ідей, якими поет переймив ся був в Кирило-Методієвскім братстві, ворущить ся він против насильного панованя одного племені над другим, против російского царя, що взяв волю України. Підносячи голосний протест супротив поневоленя

України в політичній поемі «Сон» стає поет на загально людській основі в поемі «Кавказ», в котрій попри тяжкі докори, звернені против царского абсолютизму, захоочує Черкесів до витревалой боротьби з ненасиченою Москвою. кличує до них, що їм Бог допоможе в тій боротьбі. Томуто поема «Кавказ» почитуєсь найкрасшим висловом щирого людского чуття поета.

Також в многих дрібних картинах, списаних в часі єго десятилітної неволі, що почитують ся найкрасшими перлинами єго лірики з сусільною закраскою, виявив поет найвисші ідеї любови до своєї рідні, до темних, незрячих братів, а через те любов до усеї сусільности і політичними злиднями пригнобленої людскости.

Хоть Шевченко виступає против визискуваню народа церквою для державних і самолюбних цілей, хоть виступає супротив всякої релігійної нетолеранції, то всеж знаєм напевно і з єго житя і з єго творів, що був чоловіком побожним і глибоко релігійним. В неволі шукав він потіхи в біблї, що була єму невідступною товаришкою, в письмах св. Томи Кампійского о «наслідованю Ісуса Христа». Хоть ту і там в єго творах під впливом душевної розпуки, викликаной неволею, попадають ся інколи безбожні слова, то всеж суть то лишень виклики досади горячого чоловіка, сьміливі замахи поета. Молитва до Пресвятой Діви в «Неофітах» і в

«Марії», де поет називає Пресвяту Діву «пре-непорочною сьвятою» і згадує про Спасителя яко «живого, істинного Бога» — хіба неоспоримим доказом єго душевного, побожного настрою.

У всіх чотирох периодах поетичної творчости поета — як їх розрізняє др. Франко в своїй цінній розправі — проявляє ся глибока любов до України, до нашої батьківщини.

«Подивітьсь на рай тихий,
На свою Вкраїну,
Полюбіте щирим серцем
Велику руїну», — кличе Шенченко до руско української інтелігенції в «Дружнім посланню».

Любіте ся брати мої,
Україну любіте
І за неї безталанну
Господа моліте,
То воля Господа! Годіть
Смиріте ся, молітьсь Богу
І згадуйте один другого,
Свою Україну любіть.
Любіть єї, бо время люте —
В останню тяжкую минуту
За неї Господа моліть» — кличе поет до своїх союзників, кличе до нас, змагаючи розбудити в нас любов до так дорогої нам всім вітчизни.

З усіх творів Шевченка являєсь найваж-

до користий доптекає лише своїх членів а виключає від них не-членів.

Нова спілка буде зареєстрована в суді, однак кошти зареєстрована не будуть великі, бо статут так вже уложений, що присутности нотаря на основательських зборах не треба.

9) Хто хоче дати почин до заснованя «Руского Народного Дому», зволить зажадати від Красового Союзу Кредитового (Львів Ринок ч. 10. I.) взірцевого статута та друків на поданя до зареєстрованя сего стоваришеня потрібних.

10) Відтак даючи почин, скликує гурток свідомих людей з одної або кількох сусідних громад, відчитає статут та пояснить ціль і значіне нової спілки.

Зібрані нарадять ся, в котрій громаді спілка має свій осідок (§ 1 і 2 статута; з котрих громад мешканці будуть могли приступати в члени спілки, коли спілка має обмежену діяльність на одну або кілька громад) (§ 7); виберуть з посеред себе 7 членів до Ради спілки (§ 62) і то: голову, заступника голову, секретаря та ще чотирох членів; відтак вибрана вже Рада вибере зпоза круга Ради трох членів Управи (§ 63): справника, касиєра та книговодця. Коли вже вибори скінчені, тоді треба вивовняти порожні місця в статуті, на самім початку в фірмі додати місцевість, а відтак доповнити §§ 1, 2, 7, 62 і 63.

На сім довірочнім зібраню не потребує бути багато людей, але все таки не менше як десять, бо таке число осіб треба вибрати до Ради та Управи.

Про сі довірочні збори не треба повідомлювати ц. к. староства ані ніякої иншої власти.

11) Коли статут вже виповнений, треба приступити до виповнення друку на подане до привалезного, окружного (в львівськім окрузі до красового) суду як торговельного о зареєстроване стоваришеня. Подане се підписує трох членів управи 2 рази, раз в самій основі поданя і сі підписи мусять бути судово або нотарияльно удостоверені, та другий раз під основою поданя.

В тій цілі сім членів Ради і трох членів Управи умовляють ся на один день та підуть разом до суду або до нотаря, аби підписати подане та статут.

12) Суди є обовязані удостоверювати грамоти та удостоверюванє в суді є дешевше як у нотаря. Добре є наперед в суді занитати ся урядника, що удостоверює грамоти, коли буде ему догідно, та тоді піти до суду.

13) Подане о зареєстроване остемпльовує ся на 2 К, долучає ся до него первопис статута, удостоверений вже в суді аб. у нотаря з дописанєм на першій стороні «Вільне від стемпля поз. тар. 21 ф.» другий примірник статута остемпльований на 30 с, та третій примірник неостемпльований з дописанєм на першій стороні «Вільне від стемпля поз. тар. 21 а.» а подане се разом з прилогами вносить ся особисто або висилає ся поштою до привалезного суду порученним листом.

14) Коли з суду прийде рішене зареєстрованю спілки та завизване до заплаченя належитости за оголошене витягу зі статута в урядовій часописи, треба належитість сю зараз переказом почтовим відіслати до суду. Відтак виповняє ся готові друки неостемпльованих подань до староства як власти податкової з повідомленєм о зареєстрованю, та до повітової Дирекції скарбу, з просьбою о увільнене друків дшоводства від належитостей.

До поданя до староства долучити треба один неостемпльований примірник статута з написю на першій стороні «Вільне від стемпля поз. тар. 44 ф.» і з допискою на кінци статута «Ствержуємо згідність з оригіналом статута» почім слідує стампілья і підпис двох членів управи.

До поданя до повітової Дирекції Скарбу долучає ся такий самий неостемпльований, уривою удостоверений примірник статута та неостемпльований відпис рішеня судового о зареєстрованю стоваришеня з дописанєм на вступі «Вільне від стемпля поз. тар. 44 ф.» та при кінци з удостоверенєм управи: «Стверджуємо згідність з оригіналом» стампілья та підписи двох членів управи.

Під основою подань сих треба відбити печатку та положити два підписи членів управи.

По тім стоваришене може розпочати свою діяльність. В тій цілі Управа повинна пояснити в громаді ціль та значіне і користи, які може принести стоваришене для своїх членів.

15) Приступаючі члени підписує заявленя приступленя в члени стоваришеня і будуть складати уділи та свої ошадности до каси стоваришеня, аби як найскорше приступити до діла, яке було би в даній хвилі найкорисніше розпочати.

«Красвий Союз кредитовий» у Львові (Ринок ч. 10, I) уділить на жадане всяких потрібних дальших пояснень, друків книжкових та взагалі помочи.

ВІД АДМІНІСТРАЦІ. При зміні місяця пресмо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядю о вирівнанє залеглостей та о приседнуванє нам нових передплатників.

Н О В І Н К И.

— Календар. В неділю: руско кат. Климента; римокат. Агафії. — В понеділок: рускокат. Ксені; римокат. Дороти. — Ві вторник: рускокат. Григория Богосл.; римокат. Ромуальда.

— Є. Ексц. Митрополит Шептицкий виїхав нині до Крехова на один тиждень.

— Діточе представлене. Тов-о «Руска Захоронка» виступило вчера вдруге зі своїми аматорами-ліліпутами, які о год. 4. по полудни відіграли 4 актову штуку віршом «Вєфлєзмєска ніч». Справ-

ді чудувати ся належить, як ті 4—6-літні пендрачки змогли вивчити на пам'ять стільки, в переважній частині незрозумілих для себе римованих описів і реторичних зворотів, щоби те все виголосити без суфлера, тільки за підданєм першого слова діяльогу. От і вказівка для родичів, як то з зараня належить вправляти пам'ять дітей і завдавати собі труду задля їх вихованя. Вже то справді так Заряд, як і учительські сили нашої Захоронки можуть почванити ся гарними успіхами своєї чоловічолоубної і патриотичної праці, що пригортають і виховують наймолодше покоління найбільшійших верств столиці. Тож зовсім заслужено припала вчера «Захоронці» ся честь, що Є. Ексц. Митрополит Андрей удостоїв се представлене своєю присутністю і прибувши в товаристві о. крил. Білинського, весь час присвятив свою увагу сему пописови діточок, а після кінця покликаня їх всіх до себе і подарив пам'ятковими хрестиками. Гарний се був вид ласкавого Архипастиря окруженого дрібонькою дітворою; присутним матерям-міщанкам слези радости блищали в очах. Се стане певно найкрасшою подякою для пань виділових Лучаківської, Коповської і Барвіньської, що стільки труду вложили в розвій «Захоронки» і в урядженє сего незвичайного, а милого представленя. На вступі і при працюю театральному дружини нашого театру встала о. Митрополита гримким многолітєтєвєм, а вся публіка сердечним чувством вдячности за єго прихильність до бідної дітвори. Між досить численною публікою перебули пос. Барвіньский, проф. Шухевич, др. Федак, др. Конач, кілька священників і багато пань.

— Руский виборчий комітет оголошує, що збори виборців-Русинів городецкого і янівського передмістя в справі виборів до ради міста Львова відбудуть ся в сию неділю дня 5. лютого о 7. год. вечером в готели Паньскім, при ул. Городецькій ч. 5 на I. пов.

— Пригадає ся, що третій раз скликані збори Товариства ім. Ів. Котляревського відбудуть ся завтра дня 5. лютого в комнатах «Рускої Бєсїди», Ринок ч. 10. о 4 год. по полудни, і просить ся членів о як найчисленнійшу участь. — *Виділ.*

— Конкурс на пляни. Комітет для будови «Українсько руского дому академічного» розписав конкурс на пляни «Дому» і призначив яко нагороду 300 К і 100 К. Близших інформацій що до условій конкурсу уділяє инж. Ю. Мудрак (відділ технічний ц. к. Дирекції почт і телеграфів у Львові).

— «Баль техніків» будить серед нашої суспільности небувале заінтересованє; головнво зацікавлюють артистичні, цінні карнети в стилю гудльськім. Одинокий раз сего карнавалу і виключно на балю техніків, буде грати музика війскова «Любощі» свїжо скомпоновані п. Ярославленком вальсі на мотивах народних. Комітет докладає всяких старань, щоби баль випав свїтло і з шиком. Із гаданих карнетів буде на другий тиждень зладжена вистава склепова у Львові. Баль техніків відбуде ся 9. с. м. (в четвер) о год. 9. вечером. Вступ 6 К, для родини (з 3 осіб) 14 К. Галєрия 2 К. Комітет урядує в справах балю кожного дня від 12 — 1 і 6 — 7. вечером в тов. «Основа» ул. Льва Сапїгу ч. 19.

— 3 львівського університету. Цісар іменував надзвичайного профєсорє д-ра Ернєста Тїля звичайним профєсором австрійского права цивільного на львівськім університєті.

— Вечерниці з танцями заходом «Кружка» укр. дівчат відбудуть ся нині в суботу в «Рускій Бєсїді» у Львові.

— Мясниці на провінції. Товариство «Руский Боян» в Снятині устроює в неділю 12. с. м. в сали касина урядничого вечерниці з танцями. Стрій народний або вечерковий. Початок о 8. год. вечер. Вступ від особи 2 К, родинний білет для 3 осіб 5 К.

Тов-о «Руска Бєсїда» в Тернополі уряджує вечерок з танцями в неділю дня 19. лютого в сали «Міщаньского Брацтва». Стрій для пань вечерковий, для панів балевий. Початок о 9. год. вечер. Вступ лише за запрошенями 3 К від особи.

Дня 11. і 18. лютого відбудуть ся в комнатах «Рускої Бєсїди» в Станиславові (пл. Франц Йосифа) вечерниці з танцями. Вступ за запрошенями 1 К. По запрошеня можна зголошувати в «Р. Бєсїді» від 6 1/2 — 7 1/2 год. вечером, єсли хто через ошибку запрошеня не одержав.

— Зима другим наворотом. По острих морозах настала була в послїднім тижни відлига, так що здавало ся, вже по зимі. В четвер приміром над містом Мілець коло Тарнова перетягнула буря з громами і лискавками, явище рідко бачене в січни. Однак вчера зима повернула, вкрила землю свїжим снігом і огортає цїлким морозом.

— Пригода на залїзници. Дня 2. с. м. межі стациями Козячі і Ямельна, на шляху Львів-Янів, вискочила із шин машина, віз службовий, три вози особові і два товарові вози мішаного поїзду. Причиною сєї пригоди був мороз... Мороз винен, що на гостинци здовж якого йдуть

нійшим єго «Дружнє посланіє», котрого основною ідеєю є відзив до рускої інтелїгенції, щоби щиро зацікавувалась нашим непросвїченим селянством, аби єго двигнути з єго духового занєпаду. Там голосить поет здорові гадки про національнє і просвїтнє відродженє земляків, свобідні від деякої національної нетерпимости. Тому можем уважати сєй дидактичний твір за національно-політичний канон Українців.

І до Вас, мої молоді друзи, відзивавсь наш поет в елегійнім, сердечнім настрою своєї душі в сім творі, завзиваючи Вас до любви свого рідного языка, свого рідного слова. Наш віщій поет якби причував, що Вас будуть відводити від любви рідного языка ті зрадники народної справи, що будуть старатись обмерзвити Вам нашу красну, милозвучну, рідну мову, захвалюючи Вам бєсїду московску, московску літературу. Не слухайте тих підшептїв, походячих від ворогів нашої батьківщини, а послухайте поклику нашого кобзаря, що неначе з другого свїта, з під своєї високої могили над Дніпром кличе до Вас:

Учіте ся, брати мої,
Думайте, читайте
І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь;
Бо хто матір забуває: —

Того Бог карає,
Чужі люди цурають ся,
В хату не пускають; —
Свої діти мов чужії,
І не має злomu
На всій землі безконечній
Веселого дому.

Щира і правдива побожність, любов до своєї рідні, любов до України, до народа, до рідного языка, милосердїє для всіх поневодених, щирє бажанє свбїдного розвою культурного для свого народа, для всіх народів, для кожної людської одиначи — се ідеї, се ідеали Шевченка.

Перейміть ся тими єго ідеями, там єго ідеалами в день нинїшнього нашого народного свята, а перед вїм полюбіть свою рідну мову, відкидаючи всякі підшепти, всяку грязь, якою мечуть вороги наші на наші змаганя до окремішнього культурного розвою, опертого на наших власних, щиро народних, індивідуальних основах, а виростете в ласці у Бога і людей на позиточних і діяльних труженників на нашої рідній наві, на славу нашої, нам всїм дорогої батьківщини.

шини, замерзла баюра води і заморозила шини. Лід був такий грубий, що колеса поїзду не могли його роздавити і тому цілий поїзд мав намір поїхати собі гостинцем без шин, якби не машиніст, котрий на се не згодився. Взагалі та львівсько-яворівська залізниця є карою для персоналу залізничного і для жителів тих сіл, що лежать здовж гостинця зі Львова до Яворова. З огляду, що та залізниця веде переважно одним боком гостинця, тому машина весь час їзди свище, аж в ушах лящить і як раз тим свистом полохає худобу і кові і нагонить їх під свої колеса. Може такі пригоди як ось послідна і часті переїхання домашніх звірят на тім локальним шляху залізничі спонукають єї заряд перекинути шини поза гостинець.

— Проти балів. Проф. др. Дибовский, звисний пропагатор безглядної тверезости, почав в Кугер-і Ів. накликувати польску суспільність, аби в виду таких сумних подій в польскім Королівстві в Росії покинула шумну забаву в теперішних мясницях. На сей поклик найшли ся справді такі, що похваляють думку проф. Дибовського і складають грошеві датки для балевих комітетів польских академаків і техніків на покриті пороблених видатків на балі.

— Фанти на лотерію львівського «Сокола» звонили прислати дальше ВПов.: п. Марія Шмериківська з Печеніжиа гафтований в цвѣти настільник; п. Олена Чубатівна зі Львова ручно мальований вахляр; п. Людвика Бордунова з Бережниць вишиваний фартушок; п. Мих. Кочоровский з Миколаєва к. Гаїв образок на деревлянім кружку; п. Олена Лепкова з Старого Самбора полумисок поливаний в цвѣти; п. Ірена Дрималиківна з Жовкви образ з зимовим краєвидом; п. Марія Белеївна зі Львова два образи (бійко і гуцулка); п. Левкядія Щировська в Нілѣва дол. гафтований настільник; п. Ілько Яремкевич зі Львова сцизорик. За дотепер прислані фанти складає щирю подяку і просить нашу жертволюбну суспільність о дальші фанти і набуване лосів — Старшина.

— Переписка Адміністрації. ВП. о. Лев. Бач. в Долж. Рахунки годять ся. Заплачено за чотири місяці 1905. — ВПр. о. Ів. Ад. в Стр. На 1905 заплачено 2 К. — ВПр. о. Н. Сад. в Шиб. За 1904 прийде нам ще 7 К 40 сот. — ВПр. Ср. Бар. в Угр. Тепер заплачено по день 14. н. ст. січня 1905.

Телеграми

з дня 4. лютого.

Будапешт. Гр. Тіса заходить ся, зби ліберальне сторонництво в угорскім соїмі творило рід зичливої для Андрашого опозиції. Таке становище не подобає ся многим членам сторонництва, передовсім ново вибраним і 5 членів виступило з ліберального сторонництва і привлучили ся до групи Банфіого.

Білгород. Король Петро прийняв вчера димісію цілого кабінету Пвсіча, і поручив єму вести управу держави, поки не утворить ся нове правительство. До нового кабінету, здаєсь, вйдуть Груїч і Вуїч та кількох молодших радикалів і той кабінет переведе нові вибори до скупщини.

Петербург. Петерб. агенція телеграфічна доносить, що Горького ще не увільнено з в'язниці.

Вороцлав. Bresl. Ztg. доносить з Петербурга, що о. Гаюна вивезено під ескортою 18 жовнірів до Выборга.

Льондон. З Токіо доносять, що Росіяни почали вчера на лівім крилі живу діяльність. На цілім російскім фронті коло Мукдену кипить борба.

Копенгага. Заповіджено ту на 8. с. м. приїзд третьої балтійської ескадри, зложеної з 5 воєнних кораблів, 3 торпедовців і кількох перевозових суден.

В саловій штурк Латура при шл. св. Духа отворена

що дня вистава образів українських артистів, артистичної різби в дереві гуцульских майстрів, і українских плахт.

Вистава під протекторатом Наукового Тов-а ім. Шевченка потреває до 27. П. Відкрита від години 10. рано до 4. вечер і від 6. до 8. вечер

при електричнім освітленю.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
порядує у внутрішніх недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

орядує

при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

ПРОФЕСОР, Русин, прийме на станцію, 2 учеників з низших шкіл середніх або народних, з цілим удержанем та наукою. Зголошена: ЛЬВІВ ул. Вибрановського ч. 3, II пов. (5—6)

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 16. лютого 1905.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниці High-Life представлено. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, ложі і I-рядні крісла можна їхати даром на представлено омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденської каварні.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку

Гіпотечного

2 купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

Всі календарі і часописи можна набувати в «Сокільскім Базарі».

ДО КАНАДИ

як і до всіх других заморских земель переправляє НАЙДЕШЕВШЕ повсюди знакома фірма.

V. KARLSBERG

HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами агентів корабельних.

122(8—10)

ОБЕЗПЕЧАЙТЕ БУДИНКИ, ДВИЖИМОСТИ, ЗБІЖЕ І ПАШУ

против огневих шкід

в одиночій рускій Товаристві асекураційнім

„ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР опирає ся на взаїмности членів, то значить, звертає членам щорічну чисту надвижку. Звороти виносили за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 кор. т. с 8%.

ШКОДИ ліквідує ДНІСТЕР скоро при участі місцевих членів і делегатів. Від 1893 до 1903 виплатив ДНІСТЕР відшкодовань на суму 4.161.669 кор.

ФОНДИ ДНІСТРА з кінцем 1903 р. виносять 1.013.691 кор. і уміщені в пуплярних цінних паперах.

ПОЛІСИ ДНІСТРА приймає при позичках Банк краввий і каси ощадности.

АГЕНЦІЙ ДНІСТРА находять ся у всіх містах, місточках і многих селах і легко кождому обезпечити ся через агента; ДНІСТЕР уділяє агенції господарям, де єще на більший округ нема агенції. Агенти заробили вже 537.315 кор. провізії.

НА ЖИТЕ треба обезпечити ся через ДНІСТЕР в Товаристві краківскім; власну провізцію від таких обезпечень дає ДНІСТЕР на рускі добродійні цілі; тому на жите обезпечайте ся тільки через ДНІСТЕР.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“

у Львові, ринок 10, в'домі «Просвіти».